

LBRIS

We know
books

SCOTT TUROW

**ULTIMUL
PROCES**

Traducere din limba engleză

BOGDAN NICOLAE MARCHIDANU

CUPRINS

PROLOG 9

I. DESCHIDEREA 13

1. Finalul 15

2. Martorii 22

3. Prieteni 31

4. g-Livia 37

5. Nevinovat 45

6. Marta 52

II. CRIMĂ 59

7. Ziua doi: Victimele 61

8. Vopsea 71

9. Ziua a treia: Expertii 80

10. Kiril 97

11. Innis 104

III. FRAUDĂ 127

12. Fond de investiții 129

13. Planul ei 137

14. FDA 145

15. Fiul mamei 172

16. Olga 179

17. Noaptea 190

18. Wendy Hoh 195

19. Premiul	203
20. Fiul tatălui	213
21. Innis se întoarce	229
IV. TRANZACȚII ILEGALE 243	
22. Ziarista	245
23. O femeie necunoscută	269
24. Doctorița McVie în boxa martorilor	281
25. Strălucitoarea Pinky	294
26. Însemnările lui Stern	311
V. ÎNCHEIEREA 319	
27. Procuratura ajunge la final	321
28. Oscar	333
29. Judecătoarea decide	340
30. Eroare de proces	348
31. Moțiunile finale	359
32. Încheierea	367
VI. JUDECATA 395	
33. Verdictul	397
34. Veștile Donatellei	408
35. O nouă discuție cu dra Fernandez	415
36. Don Juan în iad	429
37. O cină	448
38. Celălalt doctor Pafko	457
39. Întoarcerea	467
MULȚUMIRI	485
DESPRE AUTOR	487

* * * * *

PROLOG

O femeie țipă. Ascuțit și disperat, sunetul sfâșie țesătura solemnă de șapte din coridoarele vechiului tribunal federal.

În imensa sală de judecată a judecătorului șef, spectatorii sunt în picioare. Cazul care se judecă acolo, condamnarea unui doctor de renume mondial, a făcut valvă la nivel național, iar oamenii au umplut zilnic sala de judecată. Acum cei mai mulți dintre spectatori se chinuie să vadă mai bine ce s-a întâmplat dincolo de balustrada de nuc care îngrădește zona rezervată actorilor din proces.

Avocatul principal al părții acuzate, un om în vârstă dar încă destul de respectat, a dispărut din raza vizuală, prăbușit lângă masa apărării. Clientul lui, doctorul acuzat, care este aproape la fel de bătrân ca avocatul său, stă aplecat, ținând mâna bărbatului prăbușit de încheietură.

- N-are puls, strigă doctorul. Ajutor, vă rog!

Auzind asta, tânăra de lângă el, cea care a țipat mai devreme, o ia la fugă. Ea este asistenta avocatului și, totodată, nepoata lui, iar acum își face loc în grabă de-a lungul coridorului central al sălii, către ieșire. Tot lângă doctor, fiica avocatului, de zeci de ani partenera din firmă a acestuia, este paralizată de emoție. A abordat mereu acest caz, ultimul lor caz împreună, cu mari ezitări. Acum a izbucnit în plâns, fără să scoată vreun sunet, în ciuda lacrimilor care îi șiroiesc pe sub ochelari. Cei doi procurori, procurorul Statelor Unite și asistentul lui mai tânăr, au sărit de la locurile lor ca să vină

în ajutor. Lucrând împreună, cei doi au prins silueta prăbușită la podea.

Îmbrăcat cu roba sa obișnuită, judecătorul șef, o femeie, a țâșnit din fotoliul ei, cu intenția de a prelua controlul asupra evenimentelor, însă brusc se oprește pe loc, conștientizând prezența juriului. La fel ca alți privitori, jurații s-au ridicat în picioare în boxa lor, adoptând diverse posturi. Judecătoarea arată înspre adjunctul de șerif aflat în apropiere de jurați și zice cu voce tare:

– Scoateți juriul din sală, vă rog.

După care se îndreaptă spre locul dramei.

Ofițerul responsabil cu securitatea în sala de judecată a străbătut deja în goană încăperea pentru a da o mână de ajutor. Împreună cu el, procurorii ridică încet trupul avocatului bătrân și îl întind pe spate pe masa de nuc, în vreme ce fiica lui dă în grabă la o parte tot felul de hârtii și de echipamente ca să facă loc. Doctorul desface repede haina de la costumul avocatului și sfășie cămașa albă pentru a dezveli pieptul. Avocatul și doctorul sunt prieteni de decenii, și oricine poate observa gingășia cu care doctorul își apasă urechea pe inima avocatului, după care își așază podul palmei pe sternul lui și începe să apese la intervale regulate de timp.

– Cineva să-i bage aer în plămâni! spune doctorul.

Cunoscându-i de ani de zile pe ambii avocați, judecătoarea reacționează prima. Deschide buzele palide ale avocatului și își așază gura peste gura lui, expirând cu putere. Scena pare să o aducă pe fata avocatului în simțiri și după câteva manevre ale judecătoarei preia ea inițiativa.

Procurorii și ofițerul de securitate s-au dat înapoi. Poate că vor să-i creeze spațiu doctorului sau poate că priveleştea bătrânului avocat zăcând nemișcat pe masă, ca un luptător spartan pe scut, i-a îngrozit. Chiar dacă fizic era un om mărunț, avocatul domina întotdeauna sala de judecată cu prezența lui. Iar acum zăcea acolo, expus privirilor. Peri albi i se văd pe piept, iar carnea lui are nuanța albicioasă a laptelui. Partea stângă a pieptului pare cumva adâncită, acolo se vede

clar o cicatrice de pe urma unei operații, care se întinde de sub sfârscul sânnului până spre spate. Ca să întregească ciudata imagine, cravata în nuanțe de roșu, alb și albastru atârână pe lângă pieptul gol, încă prinsă sub gulerul cămășii.

Tânăra femeie care a țipat și apoi a fugit s-a întors. E o ființă bizară. Oricine poate vedea asta, nu numai din pricina bijuteriei lungi de câțiva centimetri care îi străbate nasul pe post de podoabă, ci și din modul oarecum indiferent și țâfnos cu care abordează oamenii.

– La o parte, la o parte, poruncește ea, străbătând coridorul. În mâna dreaptă are o cutie roșie din plastic.

Din încheieturile mâinilor îi curge sânge. Lacătul de pe cutia care adăpostea defibrilatorul pe coridorul de afară era încuiat, așa că, după câteva încercări disperate, nepoata avocatului a spart pur și simplu sticla cu pumnii.

În vreme ce ea trece de primul rând de spectatori, unul din jurnaliștii care stăteau acolo remarcă înspre un coleg de alături:

– Să mai ai încredere în dotările tribunalelor.

Însă imediat după ce îi dă cutia doctorului, tânăra femeie se răsucesce pe călcâie și îndreaptă mâna sângerândă înspre ziarist.

– N-ai dreptate, Stew, zice ea. N-are să moară.

LIBRIS

We know
books

I. DESCHIDEREA

* * * * *

5 noiembrie 2019

1. FINALUL

* * * * *

– Doamnelor și domnilor jurați, rostește domnul Alejandro Stern.

Timp de aproape șaizeci de ani a folosit această introducere la începutul apărării acuzatului, iar acum, după ce rostește vorbele, simte o undă de melancolie. Însă acum e acolo. Trebuie să trăiască în prezent. În plus, știe cu certitudine un lucru: și-a făcut datoria.

– Acesta e finalul, zice el. Pentru mine. Fără să-și ia privirea de la jurați, își pipăie stomacul pentru a verifica nasturele hainei de la costum, așa cum a procedat mereu după cuvintele introductive. Fără îndoială, v-ați spus cu toții că avocatul apărării este atât de bătrân. Și aveți dreptate, bineînțeles. A te confrunta cu guvernul atunci când în joc este libertatea unui om de treabă, precum doctorul Kiril Pafko, nu reprezintă o sarcină pentru o persoană de vârsta mea. Acesta va fi ultimul meu proces.

În spatele lui, judecătoarea Sonya Klonsky scoate un sunet ca și cum și-ar drege gâtul. Cunoscând-o pe Sonny de treizeci de ani, avocatul înțelege clar sunetul, ca și cum ea ar fi vorbit. Dacă ar mai fi continuat cu situația lui personală, judecătoarea i-ar fi retezat-o politicos.

– Și totuși, nu am putut refuza acest caz, adaugă el.

– Domnule Stern, intervine judecătoarea Klonsky, poate că ar fi mai bine să vă axați pe dovezi.

Uitându-se la ea, Stern își înclină ușor capul. Este un gest moștenit din vremea copilăriei petrecute în Argentina, un gest care evocă o ușoară urmă de stinghereală, chiar și după atâția ani.

– Imediat, onorată instanță, replică el, după care se întoarce din nou spre juriu. Marta și cu mine suntem mândri să ne aflăm alături de doctorul Pafko în acest moment crucial a ceea ce a însemnat o viață lungă și plină de onoare. Marta, te rog.

Marta Stern se ridică încet de pe banca apărării, salutându-i pe jurați cu un zâmbet. Taică-său crede că Marta este una dintre acele persoane rare care arată mai bine la vârstă mijlocie decât în tinerețe – e bine aranjată, are un corp frumos și se mișcă cu dezinvoltură. În schimb, Stern este împovărat de vârstă și boli. Cu toate astea, nici măcar acum el nu are nevoie să anunțe public că ea e fiica lui. Sunt amândoi scunzi și bine legați, și amândoi fac dovadă de aceeași combinație bizară de trăsături mari. Încuviințând, Marta se așază la loc pe banca apărării, alături de asistenta lor, Pinky, nepoata lui Stern.

Stern își ridică mâna.

– Kiril, te rog.

Doctorul Pafko se ridică și el în picioare, îngreunat de vârstă, însă la fel de înalt și de atent la apariția lui în public. Marginea din mătase albă a buzunarului de la haină contrastează plăcut cu șirul de nasturi aurii ai piesei vestimentare. Însipicat cu șuvițe gălbui și aproape complet rărit în partea de sus a capului, părul lui argintiu este pieptănat pe spate. Doctorul încearcă un zâmbet, arătându-și dinții inegali și mici.

– Ce vârstă ai, Kiril?

– Șaptezeci și opt, răspunde imediat Pafko.

În mod clar întrebarea adresată de Stern clientului său într-un moment în care doar avocații ar trebui să vorbească este nepotrivită, însă din lunga lui experiență Stern știe că avocatul principal al acuzării, procurorul Moses Appleton, va renunța la obiecțiile neînsemnate pentru a nu determina juriul să creadă că e dornic să ascundă lucruri. Stern vrea ca vocea lui Kiril să se numere printre primele auzite de jurați, astfel încât aceștia să fie mai puțin dezamăgiți dacă Kiril nu va ajunge niciodată la bara martorilor pentru a se apăra, așa cum speră Stern.

– Șaptezeci și opt, repetă Stern, dând din cap în semn de uimire. Un tânăr, adaugă el, determinându-i pe toți cei paisprezece jurați, inclusiv rezervele, să zâmbească. Dați-mi voie să vă povestesc un pic despre ceea ce vor arăta dovezile legate de Kiril Pafko. A venit în Statele Unite din Argentina pentru a-și finaliza pregătirea medicală cam cu o jumătate de secol în urmă, însoțit de soția lui, Donatella, care stă acolo, în spatele lui, în primul rând.

Donatella Pafko, cu un an sau doi mai în vârstă decât Stern, având probabil optzeci și șase sau optzeci și șapte de ani acum, stă pe bancă cu un aer regal, studiat, cu părul alb prins într-un coc și cu fața atent machiată.

– El are doi copii. Fiica lui, Dara, stă alături de mama ei. Îl veți cunoaște pe fiul lui, doctorul Leopoldo Pafko, zis și Lep, ceva mai târziu în cursul procesului, ca martor. Lep și Dara le-au oferit lui Kiril și Donatellei cinci nepoți. Surprinzător, dar și nepoții lui Kiril vor apărea printre dovezile de care veți afla.

Evident, cele mai multe dovezi vor avea în vedere viața profesională a lui Kiril. Veți afla că Kiril Pafko este atât doctor în medicină, cât și doctor în biochimie. Timp de peste patru decenii a activat ca profesor emerit la colegiul medical al Universității Easton, aici, în ținutul Kindle, unde a condus unul din cele mai avansate laboratoare de cercetare a cancerului din lume. În decursul timpului, el a înființat și o companie, Pafko Therapeutics, pentru a-și materializa cercetările în producția de medicamente contra cancerului.

Îmi cer scuze, deoarece în acest proces veți auzi multe lucruri despre cancer. Așa cum am aflat din timpul sesiunii de *de voir dire*, spune Stern, folosind expresia folosită de judecătore în cursul examinării candidaților la rolul de jurat, mulți dintre noi am avut experiențe triste cu cancerul, în urma suferinței celor dragi sau chiar – Stern își atinge intenționat reverul hainei – a noastră. Dacă lupta împotriva cancerului ar putea fi asemuită unui război mondial, atunci Kiril Pafko este unul din generalii de frunte ai rasei umane

și, așa cum vă vor arăta dovezile, unul din cei mai decorați eroi ai acestui război.

Folosindu-se de bastonul lui cu mâner de fildeș, Stern se apropie de jurați.

– În ciuda unor remarci mai lejere din partea mea, continuă Stern, sunt convins că vă dați seama că acest proces nu înseamnă o glumă pentru doctorul Pafko. Ați auzit o pledoarie de introducere excelentă din partea prietenului meu, Moses Appleton.

Stern arată înspre masa acuzării de lângă el, unde Moses, un bărbat solid îmbrăcat cu un costum cumpărat de la magazin, își morfoleşte buzele și mustața subțire în semn de suspiciune. În mod clar socotește complimentul lui Stern ca o lovitură tactică, ceea ce și este, de fapt, însă livrată cu sinceritate. După ce s-a bătut în mai multe procese cu Moses de-a lungul anilor, Stern știe prea bine că procurorul federal nu socotește de încredere decât jurații cel mai evident rasiști.

– Domnul Appleton a sintetizat dovezile așa cum acuzarea ar dori să le vedeți. Timp de aproape un deceniu, a spus el, Pafko Therapeutics, numită uneori PT pentru a simplifica, a lucrat la un medicament minune contra cancerului denumit g-Livia. Măcar asta e adevărat. Ce nu este adevărat este pretenția domnului Appleton că medicamentul a primit aprobare rapidă de comercializare din partea Administrației Medicamentelor și Produselor Alimentare, sau FDA, doar ca urmare a faptului că doctorul Pafko a falsificat datele clinice pentru g-Livia pentru a ascunde o serie de decese neașteptate. Veți afla că Kiril Pafko nu a făcut nimic din toate astea. Numai că domnul Appleton susține că această „fraudă” imaginară a determinat creșterea cursului acțiunilor deținute de doctorul Pafko în PT cu câteva sute de milioane de dolari, chiar în timp ce șapte pacienți cu cancer, numiți într-unul dintre capetele de acuzare, și-au pierdut viața.

Astfel, procurorii l-au acuzat pe acest om de știință de șaptezeci și opt de ani, un medic respectat în toată lumea, ca și cum ar fi fost

un cap mafiot. În cadrul primului cap de acuzare, procuratura a menționat o infracțiune bizară denumită „înșelăciune”, care combină o suită mare de ilegalități statale și federale. Kiril Pafko este acum acuzat de fraudă, sub diverse nume, de tranzacții ilegale cu acțiuni și, ca și cum nu ar fi fost îndeajuns, de crimă. *Crimă*, repetă Stern, după care rămâne o secundă complet nemișcat. Nu e deloc ceva de răs aici.

Oprindu-se pentru efect, Stern aruncă o privire înspre Marta pentru a vedea cum se descurcă. Dacă familia Stern și-ar fi urmat obiceiul, Marta ar fi fost cea care ar fi ținut pledoaria de început. Însă ea a renunțat galant în favoarea tatălui ei, spunând că el are dreptul să fie cât mai mult în centrul atenției pentru ultima lui performanță. Stern bănuia însă că adevărul era altul: ei nu-i prea păsa de clientul lor și socotea întregul caz ca pe o nebunie a tatălui ei, o toană datorată vârstei sau vanității sau amândurora, și, în plus, ca pe un test pe care Stern ar fi putut să nu îl treacă.

Marta ar fi replicat că acest caz aproape îl omorâse o dată pe Stern.

Cu opt luni înainte, în martie, Stern fusese împins de pe autostradă în vreme ce se întorcea de la interviuri cu martori la sediul PT. Cadillac-ul lui Stern aterizase într-un șanț, iar Stern zăcuse inconștient până la spital, unde se descoperise că suferise un hematom subdural – hemoragie craniană – ce necesita intervenție chirurgicală de urgență. Zile întregi fusese confuz. Acum însă neurologul lui spune că testele sunt normale „pentru o persoană de optzeci și cinci de ani”. Expresia neurologului o deranjează pe Marta, însă Kiril, care la urma urmei are instruire medicală, a insistat ca vechiul lui prieten să îl reprezinte în instanță. În sala de judecată Stern a fost mereu în cea mai bună formă. Cu toate astea, el știe prea bine că acum adevărul va reieși în urma unei bătălii aprige care îl va solicita la maxim.

Timp de cincizeci și nouă de ani, Stern a abordat fiecare caz aproape ca și cum el însuși ar fi fost judecat în aceeași măsură cu